

Les dones en el mercat de treball de les Illes Balears (2012)

Observatori del Treball de les Illes Balears

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

Unió Europea
Fons Social Europeu

Esquema de l'informe

- ✓ Resum executiu
- ✓ Context demogràfic i social
- ✓ La participació de les dones en el mercat de treball
- ✓ Les dones ocupades
- ✓ Les dones en atur
- ✓ Condicions de treball

Observatori del Treball de les Illes Balears

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

Resum executiu

El pes de les dones en la població activa de les Illes Balears continua creixent.

- ✓ La població activa de les Illes (persones en edat laboral que treballen o cerquen feina) continua creixent. Així, des de l'any 2005, s'ha incrementat un 19,9 % (100.400 persones). En aquest període, el col·lectiu femení és el que ha experimentat l'augment més important (62.900 dones més), cosa que ha fet incrementar el seu pes fins a arribar al 45,9 % de la població activa. Alhora, les dones inactives han baixat un 5,5 % en aquests vuit anys.
- ✓ El creixement progressiu de les dones actives es reflecteix en la taxa d'activitat femenina. Les Illes Balears són, de nou, la comunitat autònoma amb la taxa d'activitat femenina més elevada (60,8 %) i superen en 7,5 p. p. (punts percentuals) la mitjana nacional. La taxa de la UE-27 també es troba per sota de la balear (51,0 %). Quant a la segregació per sexe, la diferència amb la taxa masculina de les Illes també s'acurça (12 p. p.).

El 2012 les dones de les Balears experimenten un descens de l'ocupació.

- ✓ Després de tres anys de baixades, l'ocupació total a les Balears augmenta un 0,9 % respecte de l'any 2011, segons les dades de l'Enquesta de població activa (EPA). Aquest augment, però, és conseqüència de l'increment de l'ocupació masculina (un 1,8 % més), ja que la femenina cau lleugerament (-0,2 %). Per tant, el seu pes sobre el total d'ocupats de les Illes també es redueix i se situa en el 45,3 % el 2012. La caiguda en termes interanuals de la població femenina de la UE-27 és també del 0,2 %.
- ✓ La taxa d'ocupació femenina del 2012 (46,1 %) ocupa el segon millor valor per comunitat autònoma, només darrere de Madrid, i 6,2 p. p. per damunt de la mitjana nacional. La taxa de les Illes Balears també supera la taxa mitjana de la UE-27 (45,7 %).
- ✓ Les dones afiliades a la a la Tresoreria General de la Seguretat Social (TGSS) són 185.150 en 2012. Si s'analitza l'afiliació per trams d'edat, s'observa que a partir de 40 anys l'afiliació femenina augmenta (2.051 afiliades més), mentre que en la mateixa franja d'edat la masculina perd 968 afiliats.

En termes interanuals, l'atur ha crescut més entre les dones que entre els homes, segons les dades de l'EPA.

- ✓ El creixement interanual de l'atur entre les dones supera àmpliament el dels homes en 2012 (el 18,0 % vs. l'1,4 %). Això ha provocat la ruptura de la tendència dels darrers tres anys, i la taxa d'atur femenina (24,4 %) es torna a situar per sobre de la masculina (22,3 %). Ara bé, encara es manté per sota de la mitjana nacional (25,4 %).
- ✓ El perfil de les persones en situació d'atur a les Illes és majoritàriament el d'un home (52,2 %), d'entre 25 i 54 anys (73,5 %) i de nacionalitat espanyola (73,3 %). Per la naturalesa del mercat laboral de les Balears, amb una gran oferta de llocs de treball de baixa qualificació, el percentatge d'aturats amb un nivell educatiu inferior a la segona etapa de l'ESO és molt elevat (el 69,2 % de les dones i el 81,4 % dels homes). Pel que fa a la durada de la demanda d'atur, és inferior a les Illes Balears que al conjunt d'Espanya.

La plena integració de les dones en el mercat laboral comporta beneficis per a l'economia.

- ✓ Després de l'increment de l'any 2011, la taxa de temporalitat femenina baixa i se situa en el 23,4 %. Aquest indicador està per sota tant de la taxa masculina (24,5 %) com de la mitjana nacional femenina (25,1 %). Ara bé, la temporalitat femenina assoleix una diferència de 9,2 p. p. per damunt del valor de la UE-27 d'aquest mateix any (14,2 %).
- ✓ El 2012 el 43,6 % del total dels nous contractes signats per dones han estat a temps parcial, ja sia indefinits o temporals. Es fa palès, així, l'elevat percentatge de dones amb aquest tipus de contracte, a molta distància dels homes (29,8 %). Això condiciona la seva carrera professional i també les futures pensions per percebre, entre altres aspectes.
- ✓ L'emprenedoria femenina presenta valors inferiors a la masculina. Així, l'any 2012 la presència de dones en el règim especial de treballadors autònoms és del 15 % sobre el total d'afiliacions, davant el 25 % dels homes.

Context demogràfic i social

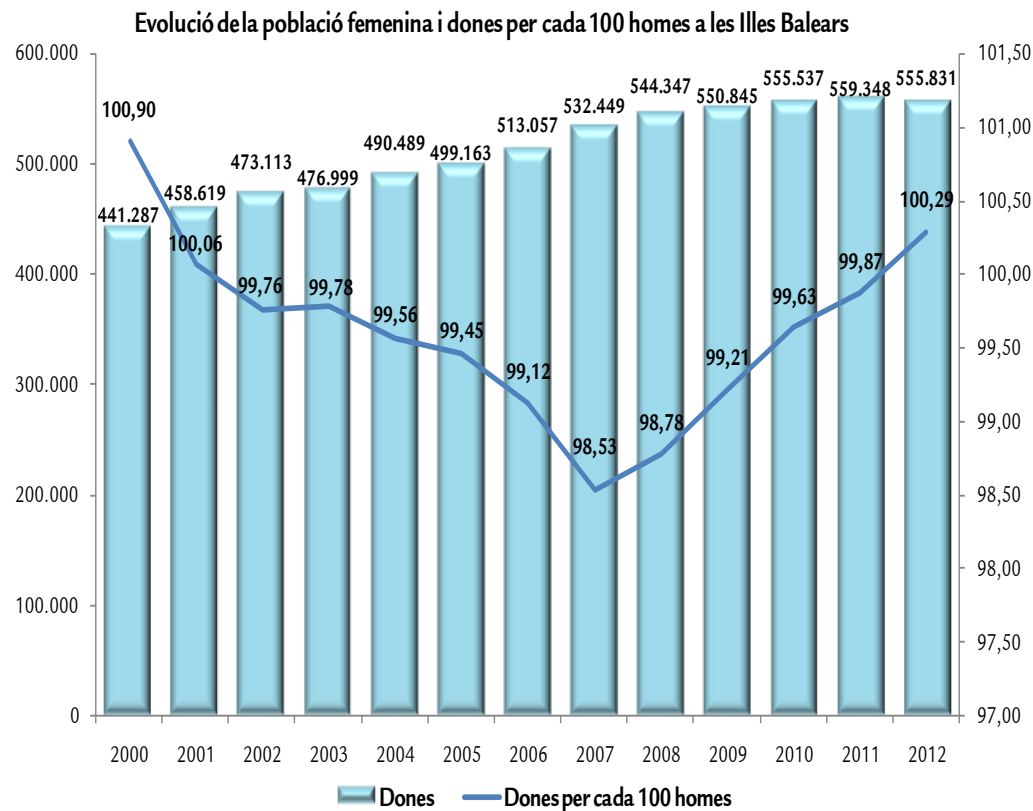
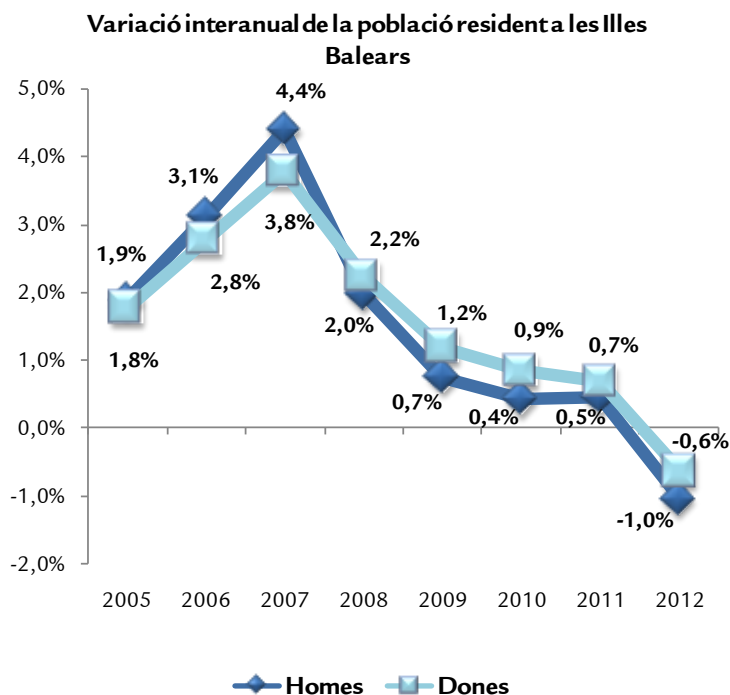
Observatori del Treball de les Illes Balears

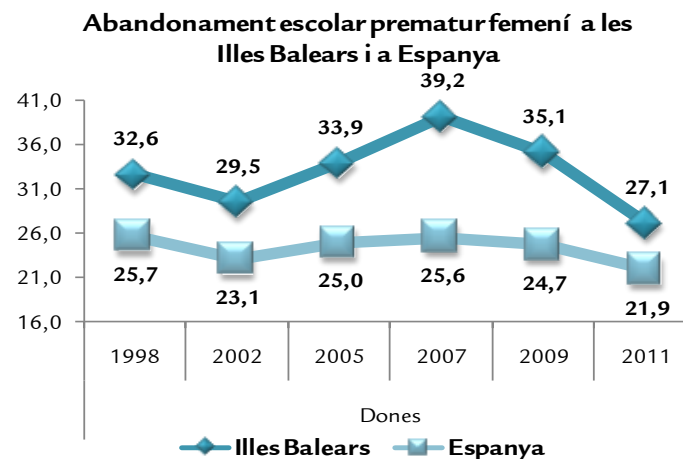
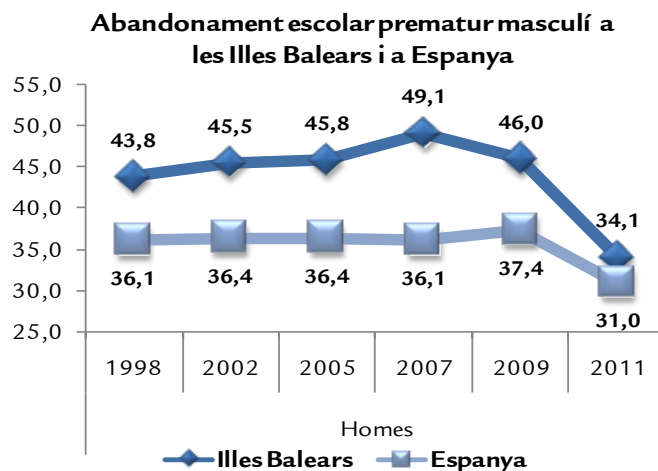
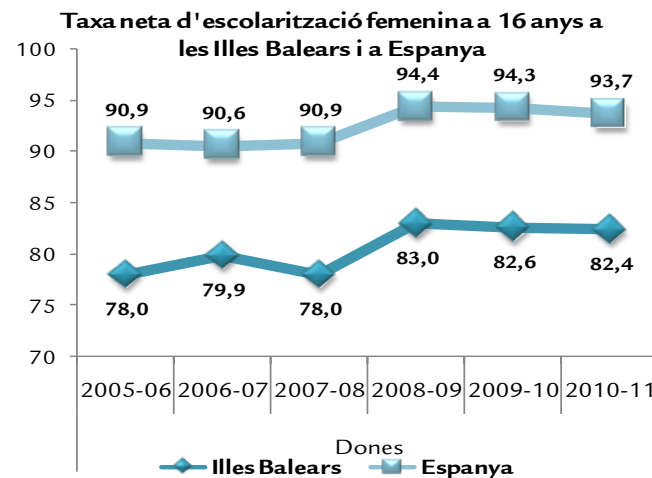
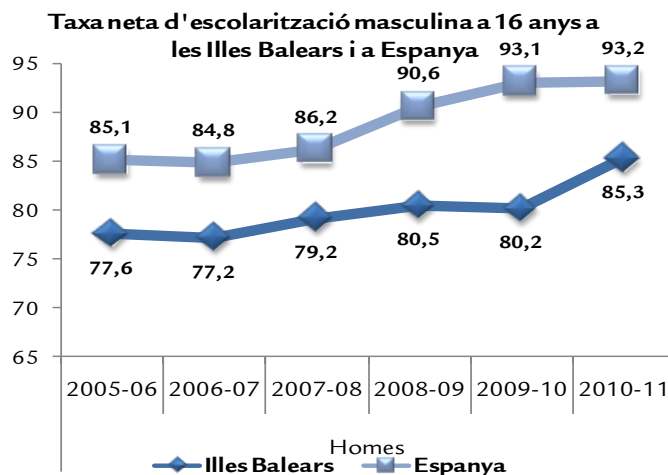
**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

El nombre de residents a les Illes Balears arriba a 1.110.062 persones durant el 2012, segons les dades del padró a 1 de gener del 2013. D'aquestes, 555.831 són dones, fet que situa el seu pes en el 50,1 % de la població. El nombre de dones per cada cent homes augmenta a partir del 2007, i l'any 2012 se situa en 100,29. Aquest mateix any, per primera vegada en tota la sèrie analitzada (2000-2012), el nombre de residents cau per a ambdós sexes. En termes interanuals, el descens experimentat per les dones és inferior al dels homes (el -0,63 % vs. el -1,05 %). Malgrat això, respecte de les dades de l'any 2000, s'observa l'intens creixement de la població femenina durant aquests anys amb un total de 114.544 dones més.

Els resultats educatius de les Illes Balears solen ser més desfavorables que els de la mitjana nacional. L'explicació, probablement, recau en les característiques del mercat laboral de les Illes, que ofereix molts de llocs de treball de baixa qualificació. Així, la taxa neta d'escolarització femenina del darrer curs disponible és de 82,4 a les Balears, 11,3 p. p. per sota del valor del conjunt d'Espanya (93,7), i també per sota de la masculina (85,3). Al mateix temps, la taxa d'abandonament escolar supera el total nacional, també entre les dones (27,1 vs. 21,9). Els darrers anys, influenciats per la crisi econòmica, els indicadors educatius han experimentat una lleugera millora, amb augments de l'escolarització i disminucions de l'abandonament escolar.

Font: OTIB a partir de dades de l'Estadística de l'educació del Ministeri d'Educació, Cultura i Esports.

La participació de les dones en el mercat de treball

Observatori del Treball de les Illes Balears

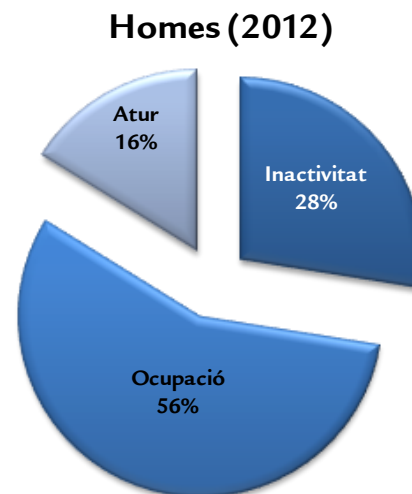
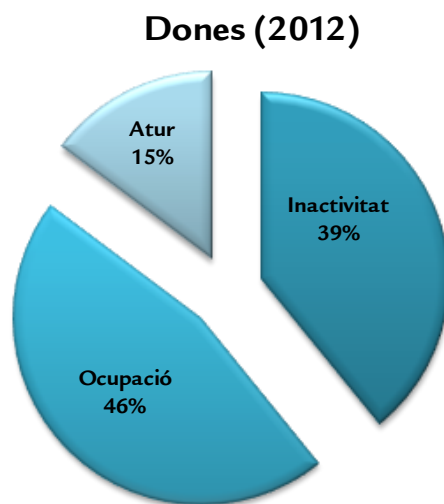
**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

La població femenina resident a les Illes Balears d'entre 16 i 64 anys ha crescut un 11,4 % entre els anys 2005 i 2012. En aquest període, la incorporació de les dones al mercat laboral ha experimentat un gran creixement. Així, el nombre de dones actives ha augmentat (29,3 %), mentre que el d'inactives ha disminuït (-5,5 %). El 2012, les actives sumen 277.800 persones a les Balears, la qual cosa representa un 3,7 % més que l'any anterior. Quant a la inactivitat, el 39 % de les dones són inactives, davant el 28 % dels homes. Respecte de l'any 2011, les dones inactives han experimentat una caiguda del 3,5 %, fent palesa la voluntat de trobar una feina.

Evolució de les dones de 16 anys i més ocupades, aturades i inactives a les Illes Balears (2005-2012)

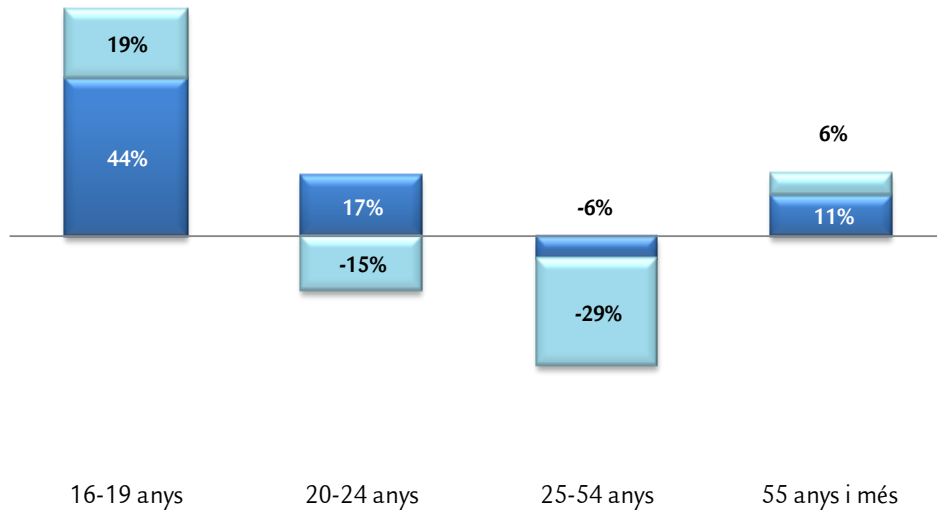
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Var. 12/05	Var. 12/11
Actives	214.900	226.200	232.700	245.600	257.700	266.300	267.900	277.800	29,3%	3,7%
Ocupades	193.600	207.500	212.800	219.100	215.100	214.100	210.900	210.500	8,7%	-0,2%
Aturades	21.300	18.700	19.800	26.500	42.600	52.200	57.100	67.400	216,4%	18,0%
Inactives	189.400	188.800	194.700	193.100	187.725	182.425	185.350	178.900	-5,5%	-3,5%

El pes de les dones inactives per franges d'edat és la següent: el 62 % són més grans de 55 anys, el 24 % tenen entre 25 i 54 anys, el 9 % tenen entre 20 i 24 anys i el 5 % restant tenen entre 16 i 19 anys. Respecte del 2011, el grup d'inactives d'entre 25 i 54 anys perd 1,2 p. p., mentre que les de més de 55 anys en guanyen 1,6. Pel que fa al sexe, en el grup en edat de treballar (de 25 a 54 anys) destaca el fet que quasi tres quarts parts dels inactius són dones (el 71,6 % vs. el 28,4 %). Respecte del 2005, la població inactiva femenina s'ha incrementat en dos grups d'edat: de 16 a 19 anys, probablement perquè es mantenen dins el sistema educatiu, i en la franja de més de 55 anys, per la retirada del mercat de treball davant la dificultat de trobar una feina. També destaca la reducció de les dones inactives de 20 a 54 anys (-29 %), perquè opten per incorporar-se al mercat laboral.

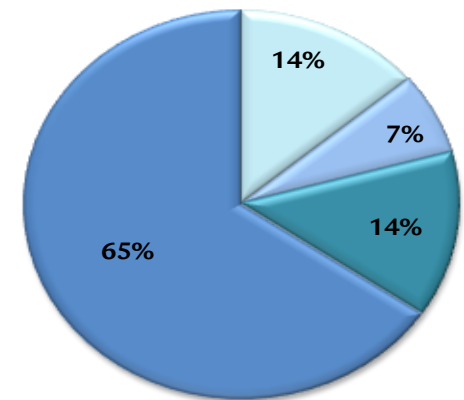
Població inactiva. % de variació acumulada (2005-2012)

■ Homes ■ Dones

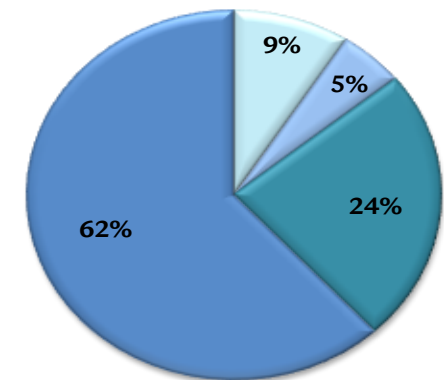
Homes inactius (2012)

■ 16-19 ■ 20-24 ■ 25-54 ■ 55 i més

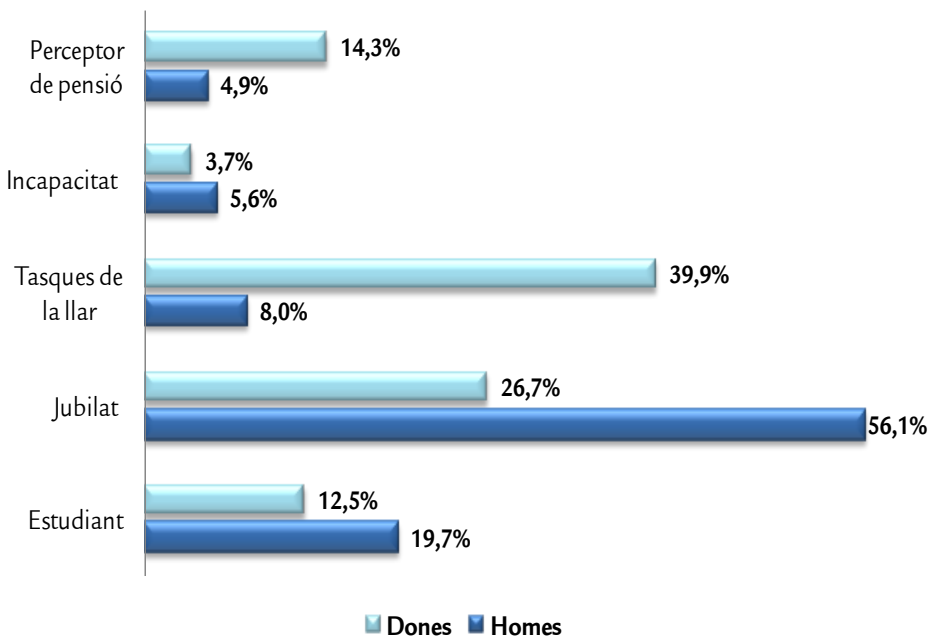
Dones inactives (2012)

■ 16-19 ■ 20-24 ■ 25-54 ■ 55 i més

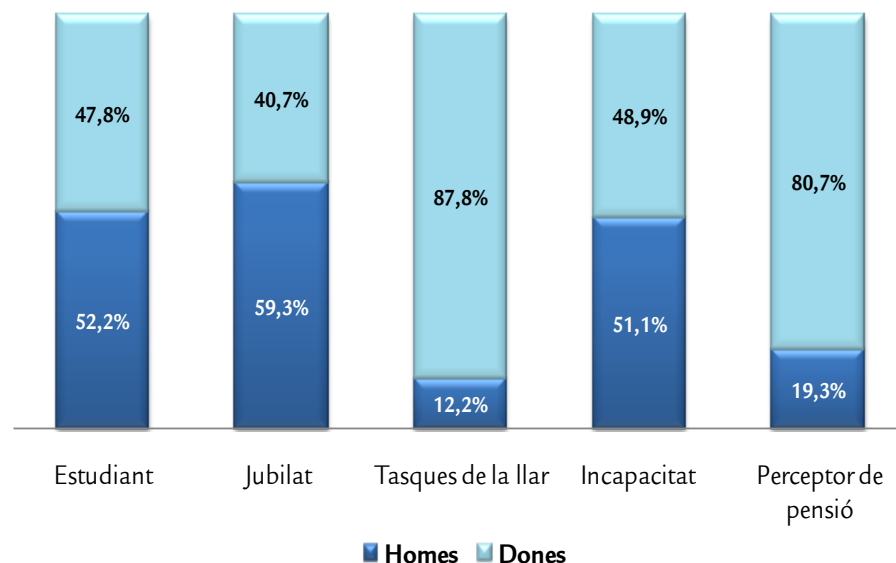

El 39,9 % de les dones inactives de les Illes Balears assenyalen la realització de tasques de la llar per justificar la seva inactivitat, mentre per en el cas dels homes és d'un 8,0 %. En el seu cas, la causa més adduïda és la jubilació (56,1 %). En termes interanuals, els motius que han perdut més nombre de dones inactives són el de la incapacitat (-11,8 %) i el d'estar estudiant (-11,2 %). Entre els homes, els descensos més intensos s'han produït en el cas de perceptors de pensions distintes de la jubilació (-17,3 %), la incapacitat (-12,8 %) i les tasques de la llar (-10,8 %). En l'àmbit nacional, les proporcions entre les diferents causes de la inactivitat són molt semblants a les de les Illes.

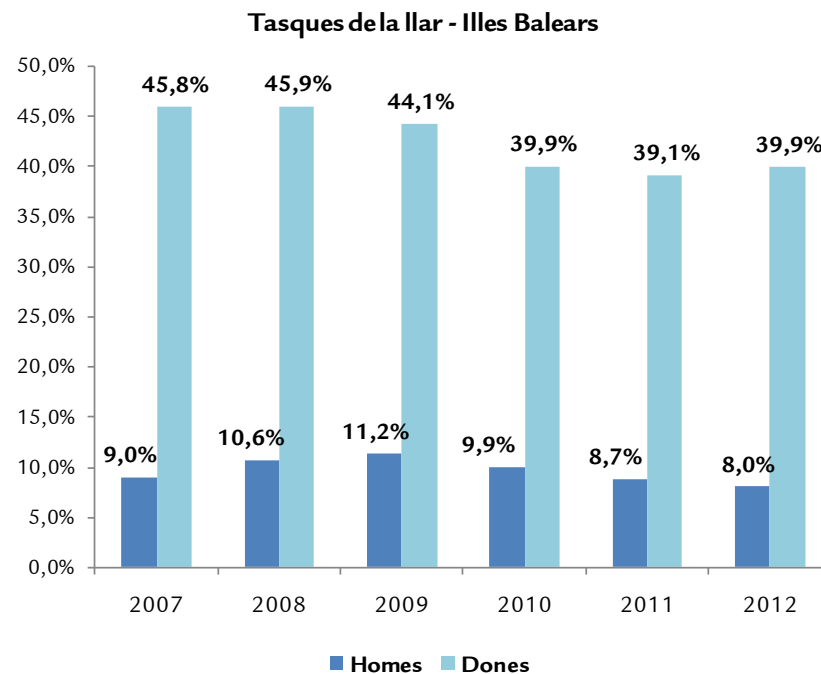
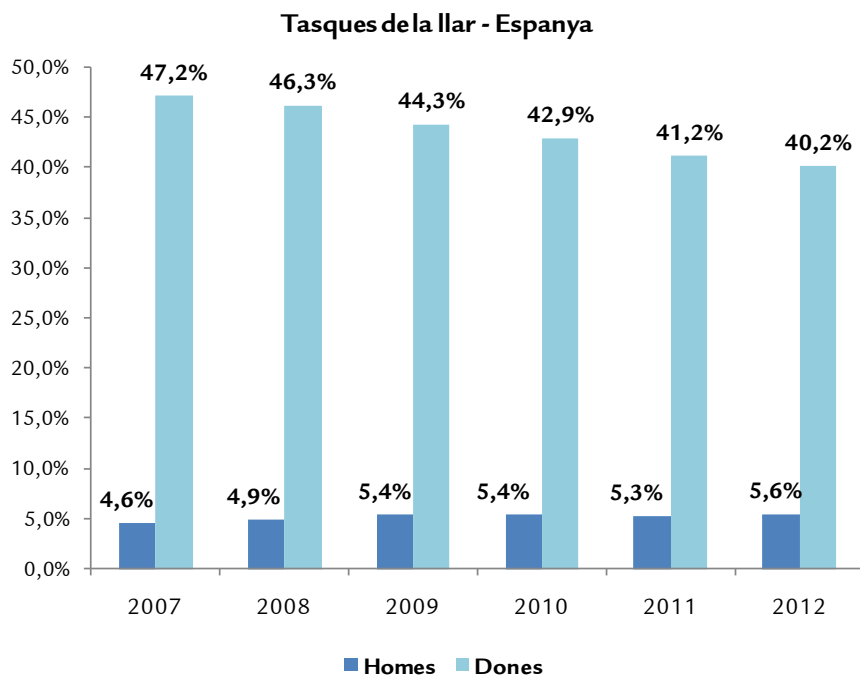
Causas de la inactivitat (2012)

Causas de la inactivitat (2012)

Com ja s'ha avançat, entre les dones el motiu que més s'assenyala per justificar la inactivitat, tant a la resta de l'Estat com a les Illes Balears, són les tasques de la llar. L'efecte de la crisi es fa palès en observar l'evolució d'aquest col·lectiu des de l'any 2007. Així, en àmbit nacional gairebé un milió de dones han abandonat la inactivitat per incorporar-se al mercat laboral (927.300), 18.000 a les Illes Balears entre els anys 2007 i 2012. En termes interanuals, això suposa una caiguda del nombre de dones inactives per aquesta causa del 20,1 % i del 20,2 %, respectivament, en aquest període. El col·lectiu masculí, en el mateix període, ha perdut l'1 % dels efectius a les Illes Balears, mentre que a Espanya el nombre d'homes dedicats a tasques domèstiques ha augmentat un 30,6 %. Aquestes xifres es corresponen amb *l'efecte del treballador afegit*, que s'explica pel fet que quan un treballador perd l'ocupació altres membres de la família que eren inactius s'incorporen al mercat de treball. Això és evident quan s'observa que el nombre d'inactius dedicats a les tasques de casa han caigut durant aquests sis anys un 18,3 % a les Illes Balears.

La població activa de les Illes arriba a 604.800 persones l'any 2012, un 2,6 % més que l'any anterior. Des de l'any 2005 els actius s'han incrementat un 19,9 %. En detall, el nombre de dones actives ha augmentat en 62.900 persones, mentre que el d'homes ho ha fet en 37.500 persones. Així, les dones representen el 45,9 % del total de la població activa, i els homes, el 54,1 % restant. El pes de les dones actives estrangeres es correspon amb el 12,4 % dels actius, i supera el pes dels homes en 1 p. p. (11,4 %). En termes interanuals, mentre que els homes estrangers presenten una caiguda del 4,6 %, les dones estrangeres encara es mantenen en xifres positives (0,1 %).

Evolució de la població activa a les Illes Balears (2005-2012)

Sexe	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Var. 12/05	Var. 12/11
Total població activa	504.400	530.200	546.100	567.600	584.200	590.700	589.500	604.800	19,9%	2,6%
Homes (nombre)	289.500	304.000	313.400	321.900	326.500	324.400	321.600	327.000	13,0%	1,7%
Dones (nombre)	214.900	226.200	232.700	245.600	257.700	266.300	267.900	277.800	29,3%	3,7%
Homes (pes en %)	57,4%	57,3%	57,4%	56,7%	55,9%	54,9%	54,6%	54,1%	-	-
Dones (pes en %)	42,6%	42,7%	42,6%	43,3%	44,1%	45,1%	45,4%	45,9%	-	-

Població activa a les Illes Balears per nacionalitat (2005-2012)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Var. 12/05	Var. 12/11
Homes										
Total homes	289.500	304.000	313.400	321.900	326.475	324.350	321.600	327.000	13,0%	1,7%
Nacionals	235.100	242.500	239.300	243.100	245.475	242.300	249.400	258.100	9,8%	3,5%
Estrangers	54.500	61.500	74.100	78.800	81.025	82.075	72.200	68.900	26,4%	-4,6%
UE	9.000	15.600	26.100	24.200	22.750	27.825	30.200	32.000	255,6%	6,0%
Fora de la UE	45.500	46.000	48.000	54.600	58.275	54.275	42.000	36.900	-18,9%	-12,1%
Pes dels homes estrangers	18,8%	20,2%	23,6%	24,5%	24,8%	25,3%	22,5%	21,1%	-	-
Dones										
Total dones	214.900	226.200	232.700	245.600	257.725	266.350	267.900	277.800	29,3%	3,7%
Nacionals	171.500	177.900	177.200	177.600	187.650	192.050	193.200	203.000	18,4%	5,1%
Estrangers	43.400	48.300	55.500	68.100	70.025	74.275	74.700	74.800	72,4%	0,1%
UE	8.400	12.300	17.300	20.200	22.750	27.325	33.700	35.000	316,7%	3,9%
Fora de la UE	35.000	36.000	38.200	47.900	47.300	46.975	41.000	39.800	13,7%	-2,9%
Pes de les dones estrangeres	20,2%	21,4%	23,9%	27,7%	27,2%	27,9%	27,9%	26,9%	-	-

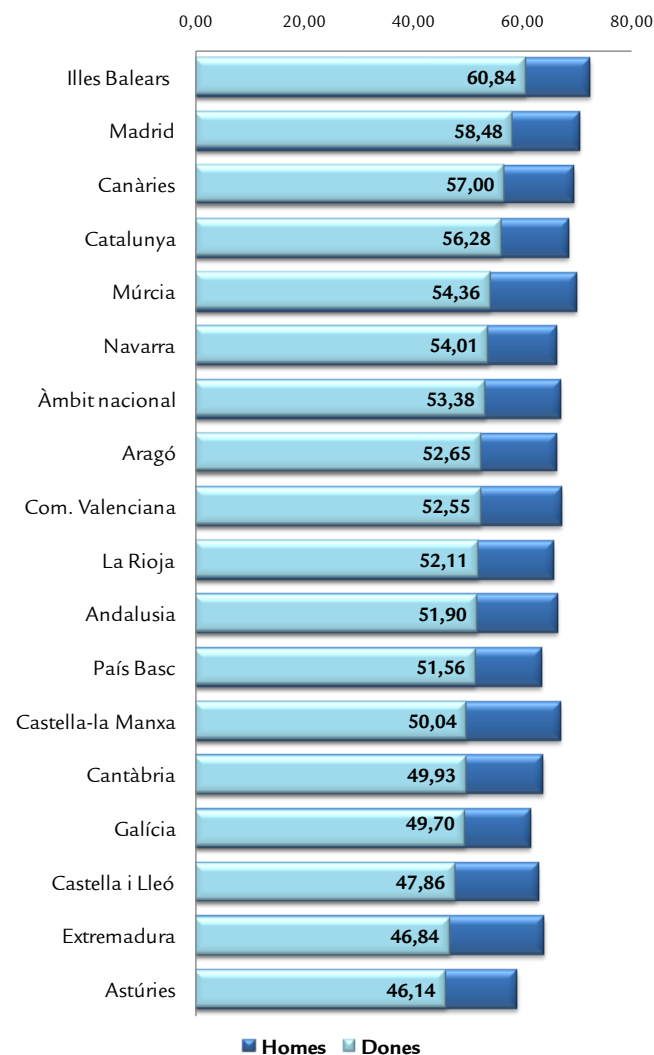
Font: OTIB a partir de les dades de l'INE (EPA).

La taxa d'activitat femenina de les Illes Balears torna a ser, una altra vegada l'any 2012, la més alta de totes les comunitats autònomes, amb el 60,8 %, i supera també la mitjana nacional (53,4 %). Malgrat que la progressiva incorporació de les dones a la població activa ha provocat la reducció de la diferència entre ambdós sexes, la taxa masculina encara supera la femenina en 12 p. p. A la UE-27, la taxa d'activitat femenina del 2012 és del 51,0 %, un total de 9,8 p. p. per sota de la taxa de les Illes Balears.

Evolució de la taxa d'activitat per sexe (2005-2012)

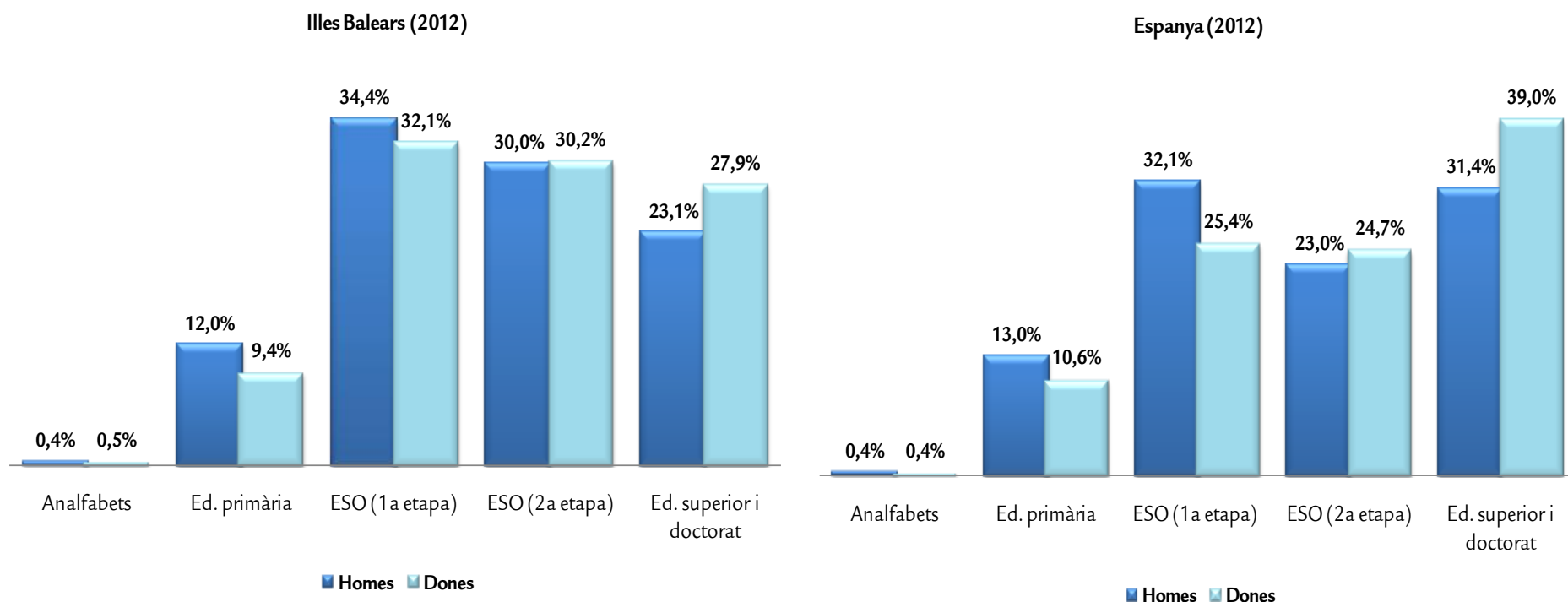
Illes Balears			
Any	Homes	Dones	Dif. p. p.
2005	72,4	53,1	-19
2006	73,8	54,5	-19
2007	73,7	54,4	-19
2008	73,6	56,0	-18
2009	73,4	57,9	-16
2010	72,7	59,4	-13
2011	71,6	59,1	-12
2012	72,5	60,8	-12
Var. 2012/11	0,9	1,7	
Espanya			
Anys	Homes	Dones	Dif. p. p.
2005	68,8	46,4	-22
2006	69,1	47,9	-21
2007	69,3	48,8	-21
2008	69,5	50,5	-19
2009	68,6	51,6	-17
2010	68,1	52,3	-16
2011	67,5	52,9	-15
2012	66,9	53,4	-14
Var. 2012/11	-0,5	0,5	

Taxa d'activitat per sexe (2012)

Font: OTIB a partir de les dades de l'INE (EPA).

Els resultats més desfavorables des del punt de vista educatiu dels residents de les Illes Balears respecte de la mitjana nacional es traslladen a la població activa. Així, les dones actives amb educació superior de les Illes Balears són el 27,9 %, davant el 39,0 % del conjunt nacional. Al mateix temps, però, el nivell educatiu assolit per les dones de les Illes supera el dels homes: el 58,1 % d'elles han acabat la segona etapa de l'ESO i els estudis superiors, mentre que entre els homes aquest percentatge és del 53,1 %. En termes interanuals, només han incrementat el seu pes les dones actives amb estudis de primera etapa de l'ESO.

Les dones ocupades

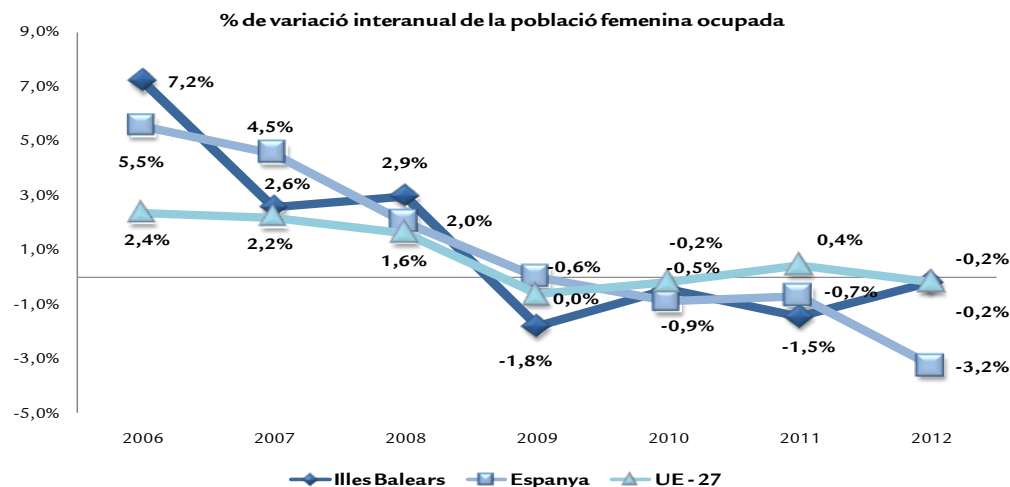
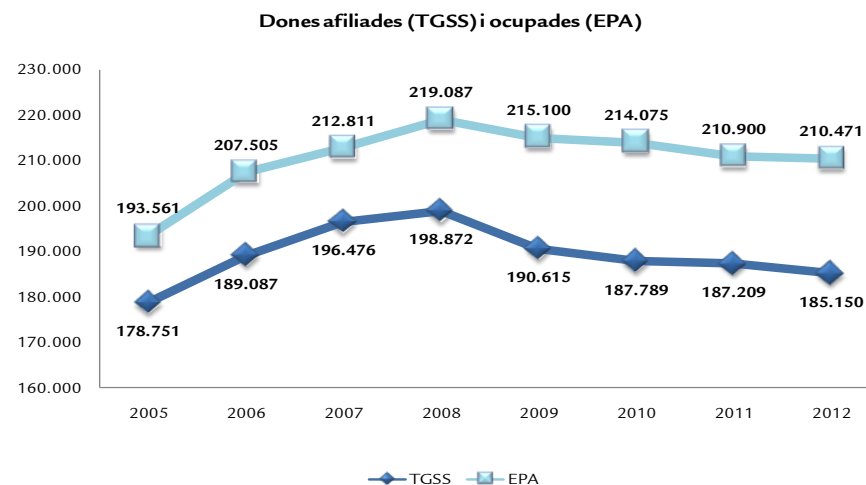
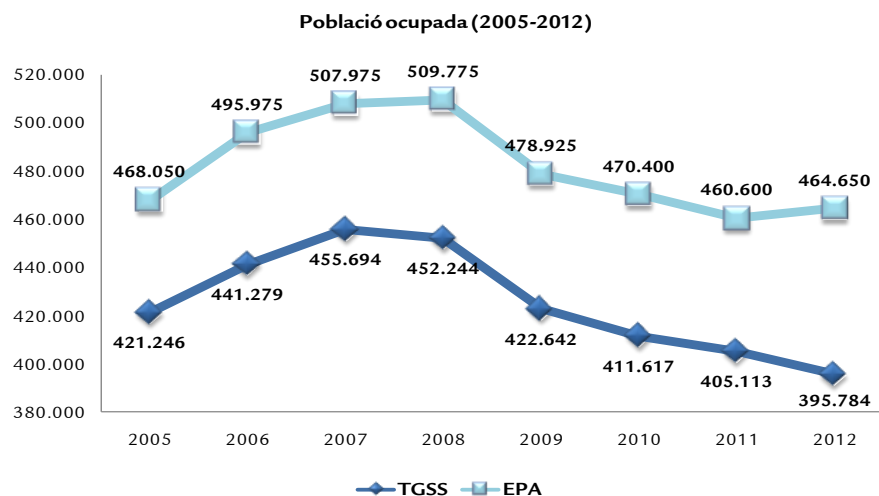
Observatori del Treball de les Illes Balears

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

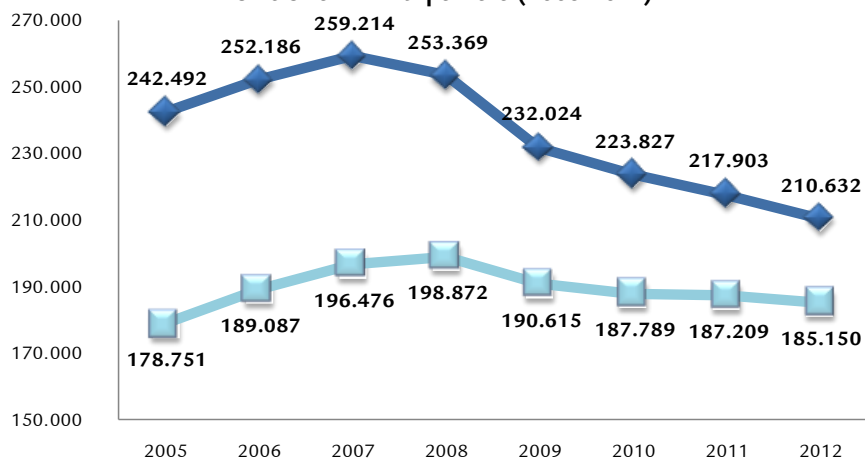
El 2012, el nombre de treballadors presenta lleugeres diferències segons la font analitzada. Així, segons l'EPA les dones ocupades són 210.471, mentre que segons la TGSS les afiliades són 185.150. En ambdós casos, aquest indicador presenta reduccions interanuals: un 0,2 % segons l'EPA i un 1,1 % segons la TGSS. Seguint l'EPA, en el conjunt de l'Estat la caiguda de dones ocupades supera la de les Illes en 3 p. p. (el -3,2 % vs. el -0,2 %). Alhora, a la UE-27, la variació interanual de la població femenina ocupada també es manté en xifres negatives, amb un descens del 0,2 % l'any 2012. El pes de les dones sobre el total de les persones ocupades ha baixat, per primera vegada des de l'any 2005, i se situa en el 45,3 %.

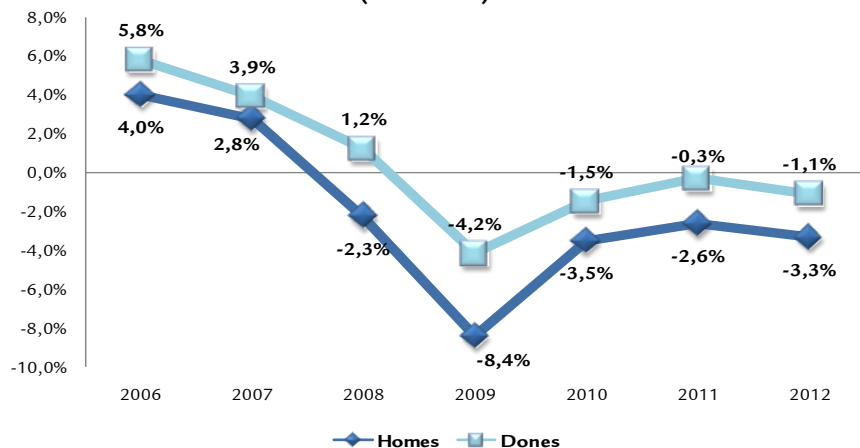
Font: OTIB a partir de les dades de l'EPA (INE) i l'LFS (Eurostat).

Tot i que la diferència entre el nombre d'afiliats i el d'afiliades és cada vegada més reduïda, encara hi ha 25.482 homes més. En termes interanuals, ambdós sexes pateixen la caiguda de l'afiliació; amb tot, la pèrdua d'ocupació entre les dones és més lleugera que la dels homes (el -1,1 % vs. el -3,3 %). Per franges d'edat, destaca el creixement de l'afiliació femenina a partir de 40 anys. En canvi, els homes perden afiliats en totes les edats, excepte en la franja de 65 anys i més. Pel que fa al pes de les dones respecte del total d'afiliació, supera el pes dels homes fins a 34 anys, edat a partir de la qual la situació es capgira a favor dels homes, probablement per les dificultats de conciliar la vida familiar i la laboral.

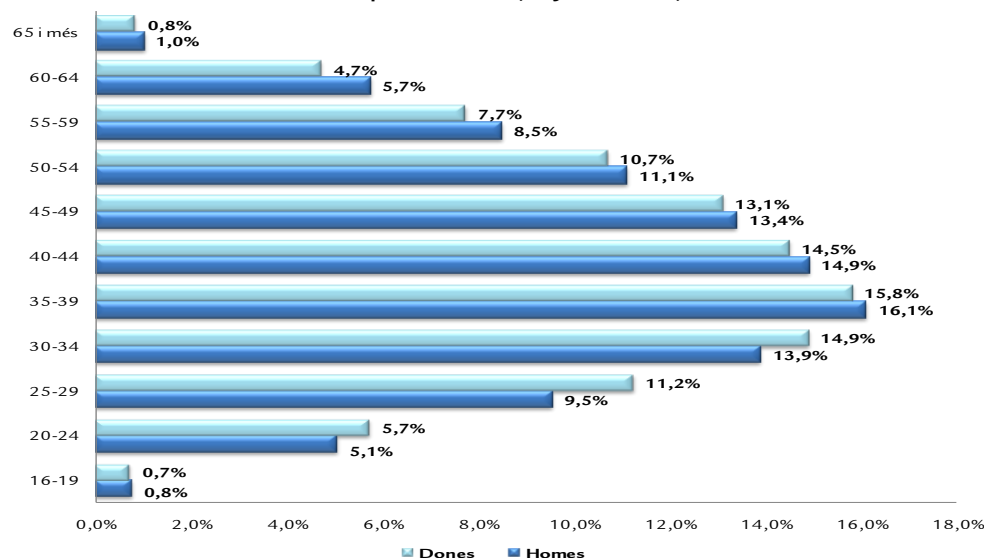
Evolució dels afiliats per sexe (2005-2012)

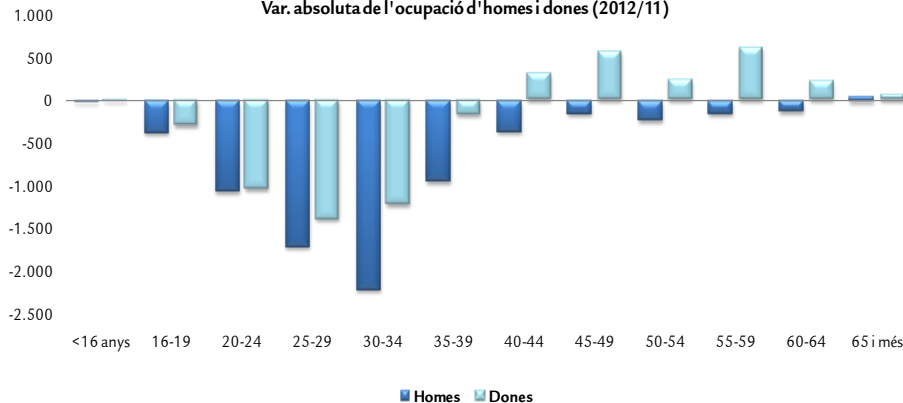
% de variació interanual afiliats per sexe (2005-2012)

Afiliació per edats i sexe (mitjana de 2012)

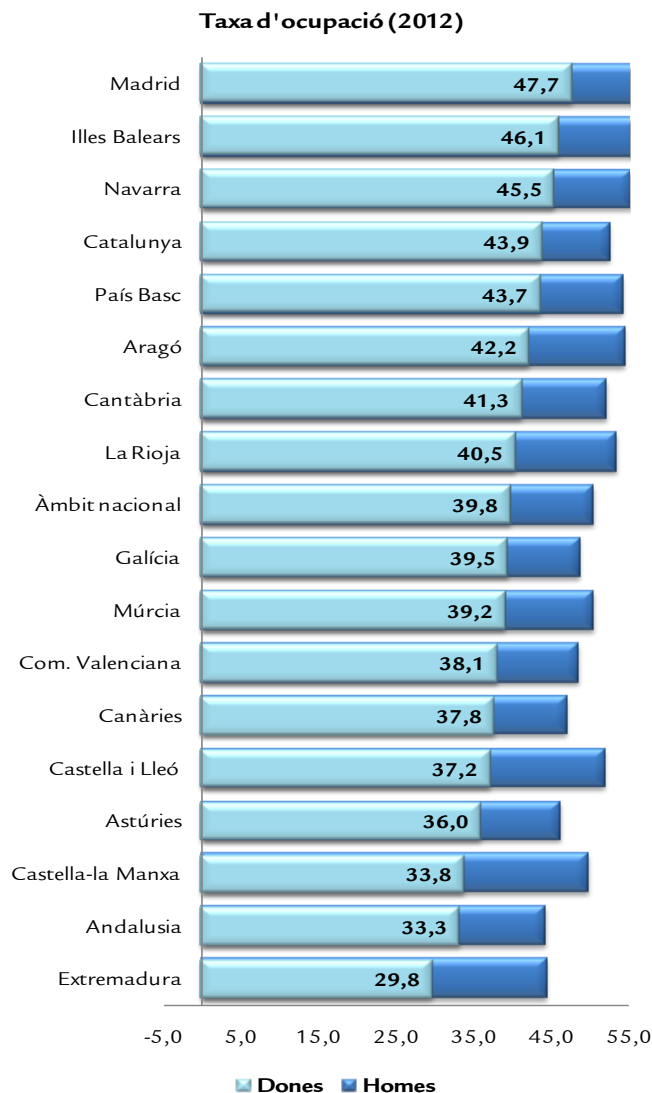
Var. absoluta de l'ocupació d'homes i dones (2012/11)

La taxa d'ocupació femenina del 2012 a les Illes Balears és la segona més alta de l'Estat (46,1 %), només darrere Madrid (47,7 %). També se situa per sobre de la mitjana nacional (39,8 %) i de la taxa mitjana de la UE-27 (45,7 %). Respecte de l'any 2011, la taxa d'ocupació femenina de les Illes cau 0,4 p. p., mentre que la masculina augmenta 0,8 p. p. En l'esfera nacional, la reducció de la taxa de les dones coincideix amb la balear (-0,4 p. p.), mentre que, en aquest cas, la taxa dels homes també cau 1,5 p. p.

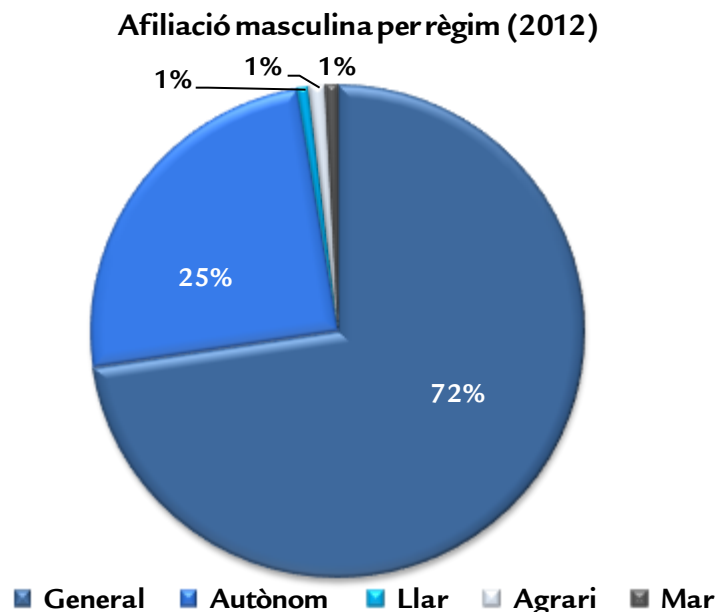
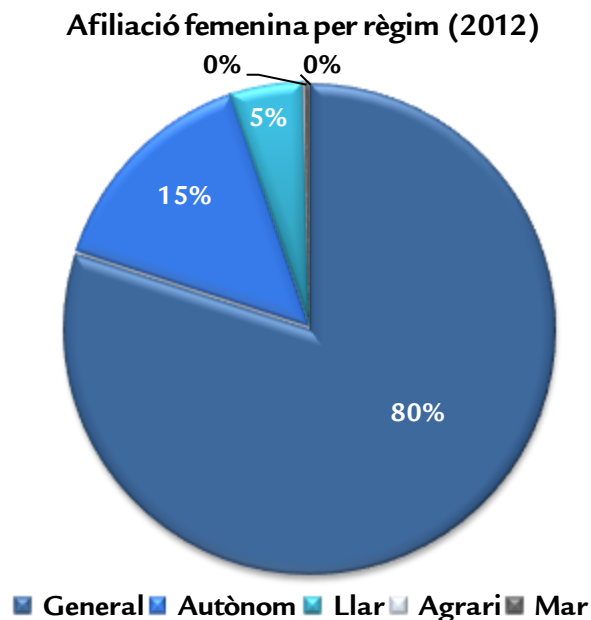
Evolució de la taxa d'ocupació per sexe

Illes Balears		
Any	Homes	Dones
2005	68,6	47,9
2007	69,5	49,8
2008	66,4	49,9
2009	59,3	48,3
2010	57,5	47,7
2011	55,6	46,5
2012	56,3	46,1
Var. 2012/11	0,8	-0,4
Espanya		
Any	Homes	Dones
2005	63,9	40,8
2007	64,9	43,6
2008	62,5	43,9
2009	56,5	42,1
2010	54,7	41,6
2011	53,1	41,2
2012	50,4	39,8
Var. 2012/11	-2,8	-1,4

Les dones es concentren més que els homes com a assalariades en el règim general (148.085 dones, el 80 % del total d'afiliades) i en el règim de la llar (8.862 dones, el 5 % de les afiliades). En canvi, la presència femenina és inferior que la masculina en el règim especial de treballadors autònoms (el 15 % vs. el 25 %) i, també, en l'agrari i el de la mar. En termes interanuals, els homes perden afiliats en tots els règims, mentre que les dones augmenten l'afiliació en el règim d'autònoms (0,1 %), en el de la llar (9,4 %) i en el de la mar (1,3 %).

Distribució de l'afiliació a la Seguretat Social per règim

Del total d'afiliats al règim general (307.597 persones), el 49,0 % són dones, les quals estan afiliades majoritàriament al sector dels serveis i, dins aquest, a les activitats següents: activitats sanitàries i de serveis socials (73,4 %), educació (69,4 %), altres serveis (63,3 %), activitats professionals, científiques i tècniques (61,3 %), i activitats immobiliàries (58,9 %). Els homes, en canvi, tenen una presència més elevada en la resta de sectors: l'agricultura, la indústria i la construcció.

Afiliats al règim general per seccions CNAE-2009 de les Illes Balears (mitjana trimestral de 2012)

Activitat CNAE-2009	TOTAL	% homes	% dones
(A) Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	3.530	83,9%	16,1%
(B) Indústries extractives	299	87,3%	12,7%
(C) Indústries manufactureres	14.755	71,5%	28,5%
(D) Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	1.155	88,7%	11,3%
(E) Subministrament d'aigua; activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	3.845	82,2%	17,8%
(F) Construcció	22.682	88,4%	11,6%
(G) Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	51.693	45,1%	54,9%
(H) Transport i emmagatzematge	16.028	73,8%	26,2%
(I) Hostaleria	65.960	49,5%	50,5%
(J) Informació i comunicacions	4.490	63,5%	36,5%
(K) Activitats financeres i d'assegurances	6.723	49,0%	51,0%
(L) Activitats immobiliàries	1.943	41,1%	58,9%
(M) Activitats professionals, científiques i tècniques	10.016	38,7%	61,3%
(N) Activitats administratives i serveis auxiliars	25.208	44,4%	55,6%
(O) Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	19.148	50,1%	49,9%
(P) Educació	14.612	30,6%	69,4%
(Q) Activitats sanitàries i de serveis socials	28.714	26,6%	73,4%
(R) Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	7.300	57,9%	42,1%
(S) Altres serveis	7.711	36,7%	63,3%
(T) Activitats de les llars que donen ocupació a personal domèstic; activitats de les llars que produeixen béns i serveis per a ús propi	780	47,8%	52,2%
(U) Organismes extraterritorials	32	13,3%	86,7%
Sense tipificar	977	7,5%	92,5%
Total	307.597	51,0%	49,0%

El règim especial de treballadors autònoms suma 79.817 afiliats, dels quals el 34,6 % són dones. De la mateixa manera que en el règim general, l'afiliació femenina concentra el seu pes en les activitats relacionades amb els serveis, mentre que la seva presència tant en l'agricultura com en la indústria i la construcció és, en comparació, molt baixa. El percentatge d'afiliades supera el d'homes en activitats com els altres serveis (59,6 %), l'educació (58,1 %) i les activitats sanitàries i de serveis socials (56,1 %), entre d'altres.

Afiliats al règim especial de treballadors autònoms per seccions CNAE-2009 de les Illes Balears (mitjana trimestral 2012)

Activitat CNAE-2009	TOTAL	% homes	% dones
(A) Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	2.537	62,9%	37,1%
(B) Indústries extractives	53	87,1%	12,9%
(C) Indústries manufactureres	5.103	81,1%	18,9%
(D) Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	25	70,6%	29,4%
(E) Subministrament d'aigua; activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	102	62,7%	37,3%
(F) Construcció	12.751	90,5%	9,5%
(G) Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	19.048	55,2%	44,8%
(H) Transport i emmagatzematge	4.470	85,2%	14,8%
(I) Hostaleria	12.003	61,5%	38,5%
(J) Informació i comunicacions	1.297	76,4%	23,6%
(K) Activitats financeres i d'assegurances	1.178	59,7%	40,3%
(L) Activitats immobiliàries	1.036	53,8%	46,2%
(M) Activitats professionals, científiques i tècniques	5.212	61,0%	39,0%
(N) Activitats administratives i serveis auxiliars	4.269	65,8%	34,2%
(O) Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria	21	77,3%	22,7%
(P) Educació	1.518	41,9%	58,1%
(Q) Activitats sanitàries i de serveis socials	1.861	43,9%	56,1%
(R) Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	1.601	66,4%	33,6%
(S) Altres serveis	5.709	40,4%	59,6%
(T) Activitats de les llars que donen ocupació a personal domèstic; activitats de les llars que produeixen béns i serveis per a ús propi	20	58,1%	41,9%
(U) Organismes extraterritorials	6	33,3%	66,7%
Total	79.817	65,4%	34,6%

Font: OTIB a partir de les dades de TGSS cedides per l'Ibestat.

Dels 310.408 contractes registrats el 2012, 146.027 són signats per dones (47 %). Pel que fa al tipus de contracte, les dones presenten una proporció més elevada que els homes en la contractació a temps parcial, sia indefinida o temporal (un 43,6 % vs. un 29,8 % dels homes). La taxa de temporalitat femenina de les Illes, després de l'augment del 2011, baixa durant el 2012 (3,1 p. p.) i se situa en el 23,4 %, 1,2 p. p. per sota de la masculina (24,5 %). En l'àmbit nacional, destaca que la taxa de les dones (25,1 %), al contrari de les Balears, supera la taxa dels homes en 2,8 p. p. (22,3 %).

Contractes signats per sexe a les Illes Balears (2012)

Tipus de contracte	Total	Homes	Dones
Indefinits a temps complet	14.259	5,0%	4,1%
Indefinits a temps parcial	8.048	1,8%	3,5%
Fixos discontinus	11.684	3,8%	3,7%
De durada determinada a temps complet	170.787	60,9%	48,4%
De durada determinada a temps parcial	104.610	28,0%	40,1%
Altres de durada determinada a temps complet	1.020	0,4%	0,2%
Total general	310.408	100,0%	100,0%
Pes dels nous contractes temporals	89,0%	89,4%	88,7%

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB.

Evolució de la taxa de temporalitat dels assalariats a les Illes Balears i a Espanya (2007-2012)

	Illes Balears						Espanya					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Homes	30,1	30,1	26,4	27,9	26,8	24,5	30,6	27,6	23,8	23,9	24,2	22,3
Dones	27,5	26,8	24,4	24,2	26,5	23,4	33,1	31,4	27,3	26,1	26,6	25,1

Font: OTIB a partir de les dades de l'INE (EPA).

Segons les dades del SOIB, el 2012 el total de contractes signats per dones és de 146.027. D'aquest total, les deu ocupacions amb més contractació femenina sumen 96.158 contractes (el 65,8 %). Entre aquestes ocupacions, les quatre que han registrat més contractació entre les dones són personal de neteja d'oficines i hotels (el 18,6 % del total de contractes), cambrers assalariats (el 17,8 %), venedors en botigues i magatzems (el 12,1 %) i, finalment, empleats administratius (el 3,5 %). La suma d'aquestes quatre ocupacions representa el 52,1 % del total de la contractació femenina del 2012. Es fa palès que les dones estan vinculades majoritàriament al sector dels serveis, ja que totes aquestes ocupacions hi pertanyen.

10 ocupacions amb més contractació femenina a les Illes Balears (2010-2012)

Dones	Absoluts	%
Personal de neteja d'oficines, hotels i altres establiments similars	27.208	18,6%
Cambrers assalariats	26.045	17,8%
Venedors de botigues i magatzems	17.606	12,1%
Empleats administratius amb tasques d'atenció al públic no classificats en altres apartats	5.168	3,5%
Ajudants de cuina	4.433	3,0%
Cuiners assalariats	3.676	2,5%
Monitors d'activitats recreatives i d'entreteniment	3.265	2,2%
Empleats domèstics	3.167	2,2%
Empleats administratius sense tasques d'atenció al públic no classificats en altres apartats	2.884	2,0%
Auxiliars d'infermeria hospitalària	2.706	1,9%
Total 10 ocupacions	96.158	65,8%
Total contractació dones	146.027	100,0%

En el cas dels homes, el total dels contractes signats el 2012 és de 164.381. Les deu ocupacions amb més contractació sumen 83.258 contractes (50,6 %). D'entre aquestes, les quatre ocupacions amb més contractes són cambrers assalariats (16,3 %), paletes (7,3 %), peons de la construcció (5,1 %) i cuiners assalariats (4,7 %). Aquestes ocupacions representen el 33,5 % del total dels contractes del 2012. Com ja s'ha comentat, aquestes presències diferents segons el sexe manifesten la vinculació de les dones als serveis, mentre que entre els homes hi ha més diversificació, ja que també estan associats a professions no qualificades relacionades amb la construcció.

10 ocupacions amb més contractació masculina a les Illes Balears (2010-2012)

Homes	Absoluts	%
Cambrers assalariats	26.864	16,3%
Paletes	11.991	7,3%
Peons de la construcció d'edificis	8.414	5,1%
Cuiners assalariats	7.742	4,7%
Ajudants de cuina	6.861	4,2%
Venedors de botigues i magatzems	5.838	3,6%
Personal de neteja d'oficines, hotels i altres establiments similars	5.057	3,1%
Compositors, músics i cantants	3.725	2,3%
Peons del transport de mercaderies i descarregadors	3.389	2,1%
Conductors assalariats d'automòbils, taxis i furgonetes	3.377	2,1%
Total 10 ocupacions	83.258	50,6%
Total contractació homes	164.381	100,0%

Les dones en atur

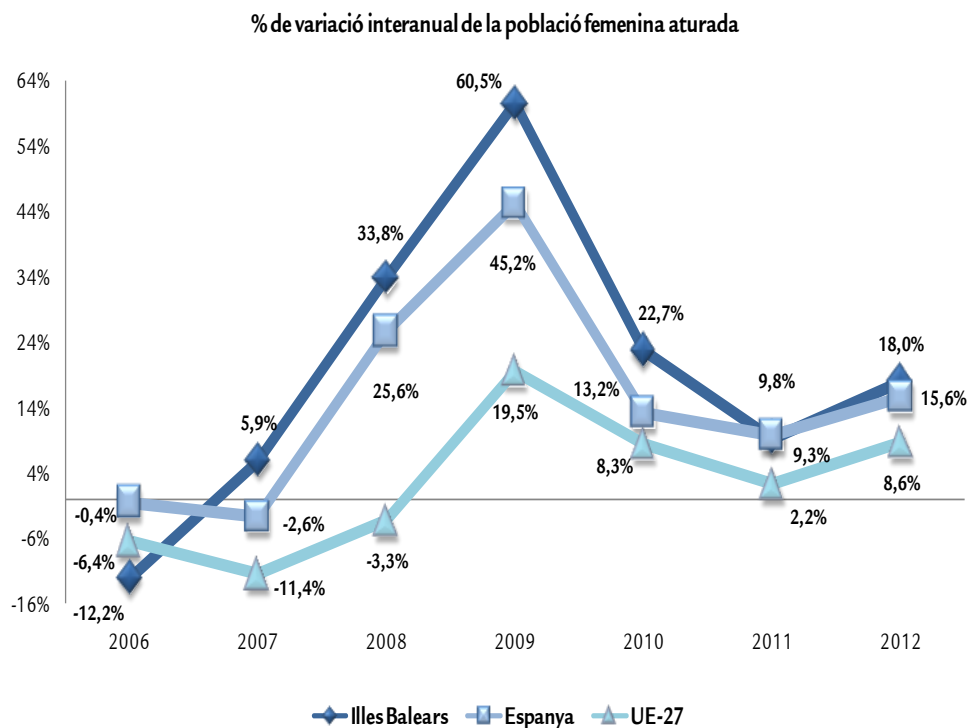
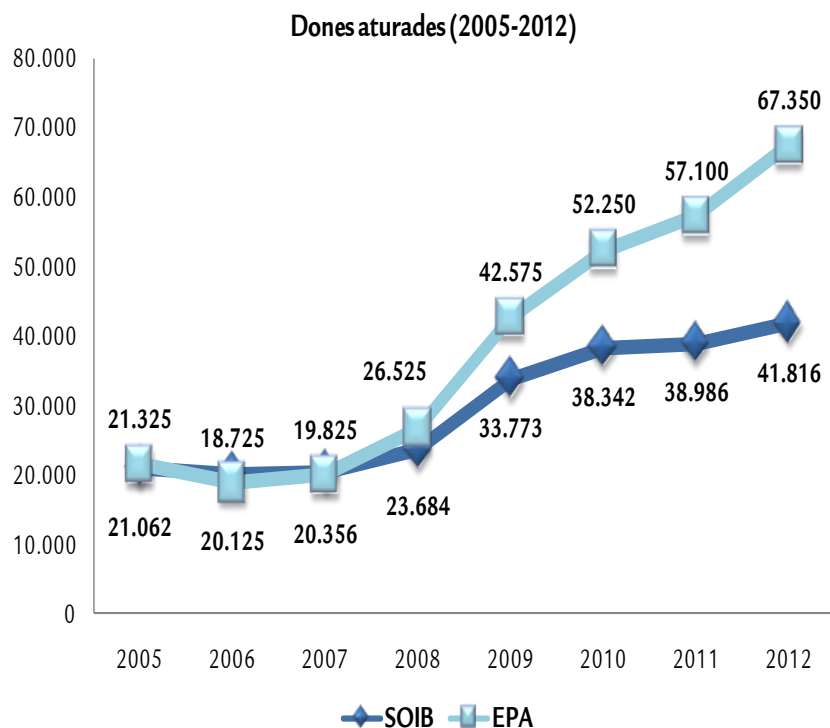
Observatori del Treball de les Illes Balears

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

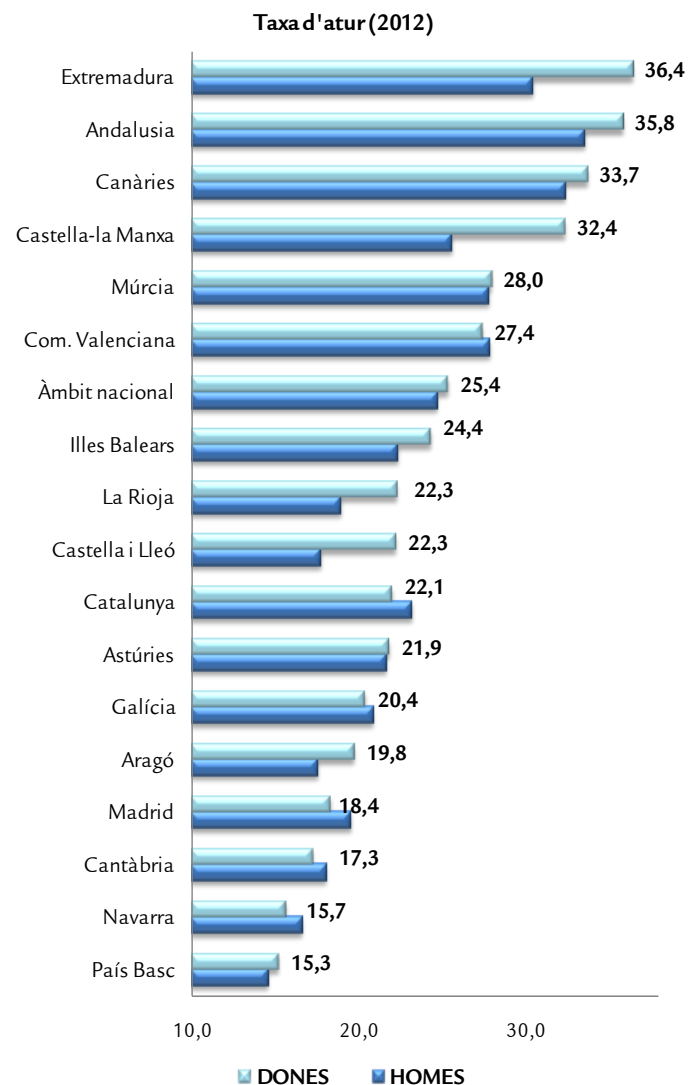
Segons les dades del SOIB, el 2012 l'atur femení registrat suma 41.816 dones a les Illes. Respecte del 2011, el nombre d'aturades augmenta un 7,3 %, mentre que el dels homes ho fa un 3,3 %. Per tant, el pes relatiu de les dones sobre el total de l'atur registrat se situa en el 47,8 %. Segons l'EPA, les dones en atur de les Balears són 67.350, un 18,0 % més que l'any passat. Així, l'augment interanual de l'atur entre les dones de les Illes (18,0 %) supera l'increment experimentat pel conjunt nacional (15,6 %) i, també, l'assolit per la UE-27 (8,6 %). El pes de les dones en atur segons l'EPA és del 48 % del total d'aturats registrats.

La taxa d'atur femenina de les Illes manté la tendència a l'alça i l'any 2012 se situa en el 24,4 %. Aquest valor supera la taxa masculina (22,3 %), però se situa per sota de la mitjana nacional femenina (25,4 %). Els resultats, tant de les Illes com del conjunt nacional, estan a molta distància de la taxa d'atur de les dones de la UE-27 (10,5 %). Aquestes dades situen les Illes Balears com la setena comunitat autònoma amb la taxa d'atur femenina més elevada.

Evolució de la taxa d'atur per sexe (2005-2012)

Illes Balears		
Any	Homes	Dones
2005	5,2%	9,9%
2006	5,1%	8,3%
2007	5,8%	8,5%
2008	9,7%	10,8%
2009	19,2%	16,7%
2010	21,0%	19,7%
2011	22,4%	21,4%
2012	22,3%	24,4%
Var. 2012/11	-0,1	2,9
Espanya		
Any	Homes	Dones
2005	7,0%	12,2%
2006	6,3%	11,6%
2007	6,4%	10,9%
2008	10,1%	13,0%
2009	17,7%	18,4%
2010	19,7%	20,5%
2011	21,2%	22,2%
2012	24,7%	25,4%
Var. 2012/11	3,5	3,2

El 2012, el 48,8 % de les persones en atur registrades a les Balears són dones. Una gran part de les persones en situació d'atur de les Illes presenten una qualificació baixa que pot condicionar les seves possibilitats de trobar una feina. El 81,4 % dels homes i el 69,2 % de les dones han assolit un nivell educatiu inferior a la segona etapa de secundària. Respecte del 2011, l'atur ha crescut més entre els demandants amb estudis de postsecundària i, especialment, entre els que han acabat els ensenyaments universitaris (el 29,4 % de les dones i el 22,3 % dels homes). Aquest col·lectiu, durant els primers anys de la crisi, va resistir millor que els treballadors amb un nivell educatiu inferior els efectes de la contracció econòmica però, en termes interanuals, a l'igual de l'any anterior, el 2012 ja presenta un gran increment de l'atur.

Població aturada registrada per sexe i nivell d'estudis a les Illes Balears (2010-2012)

Nivell d'estudis	Dones					Homes				
	2010	2011	2012	%	Var. 12/11	2010	2011	2012	%	Var. 12/11
Analfabets	198	276	300	0,7%	8,8%	372	466	475	1,0%	2,1%
Educació primària	8.621	9.066	9.209	22,0%	1,6%	12.944	12.698	12.429	27,2%	-2,1%
Prog. FP sense títol	162	139	148	0,4%	6,1%	274	238	239	0,5%	0,5%
ESO (1a etapa)	18.711	18.399	19.287	46,1%	4,8%	23.669	23.366	24.090	52,7%	3,1%
ESO (2a etapa)	6.846	6.862	7.457	17,8%	8,7%	4.908	4.971	5.408	11,8%	8,8%
FP Superior	1.261	1.351	1.637	3,9%	21,2%	847	892	1.057	2,3%	18,5%
Altres enseny. C/Batxiller	49	51	59	0,1%	16,4%	38	31	40	0,1%	29,7%
Ensenyament Universitari	2.495	2.842	3.719	8,9%	30,8%	1.488	1.615	1.989	4,3%	23,2%
Total	38.342	38.986	41.816	100,0%	7,3%	44.540	44.277	45.728	100,0%	3,3%

Les dones en situació d'atur de les Illes Balears es troben, principalment, en el sector dels serveis (92,0 %). Les activitats en què s'agrupen més dones aturades són l'hostaleria (27,0 %), el comerç (17,7 %) i les activitats administratives (12,7 %). Per la seva banda, els homes es concentren en la construcció (32,6 %) i els serveis (58,9 %). En termes interanuals, l'increment més elevat de l'atur respecte al 2011 ha tingut lloc en l'agricultura (el 14,0 % per a les dones i el 12,3 % per als homes). Mentre que entre les dones ha augmentat l'atur en tots els sectors, entre els homes ha baixat tant en la construcció (-6,4 %) com entre els sense ocupació anterior (-0,6 %).

Activitat CNAE-2009		Homes	Dones	% Homes	% Dones
	Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	835	206	1,9%	0,5%
	Indústries i subministraments	2.927	1.524	6,6%	3,9%
	Construcció	14.429	1.414	32,6%	3,6%
	Serveis	26.075	36.293	58,9%	92,0%
A (01-03)	Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	835	206	1,9%	0,5%
B (05-09)	Indústries extractives	74	21	0,2%	0,1%
C (10-33)	Indústries manufactureres	2.513	1.353	5,7%	3,4%
D i E (35-39)	Subministrament d'energia i d'aigua, sanetatjament, gestió de residus i descontaminació	345	153	0,8%	0,4%
F (41-43)	Construcció	14.429	1.414	32,6%	3,6%
G (45-47)	Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	4.608	6.986	10,4%	17,7%
H (49-53)	Transport i emmagatzematge	2.082	941	4,7%	2,4%
I (55-56)	Hostaleria	7.505	10.631	17,0%	27,0%
J (58-63)	Informació i comunicacions	632	559	1,4%	1,4%
K (64-66)	Activitats financeres i d'assegurances	194	261	0,4%	0,7%
L (68)	Activitats immobiliàries	135	275	0,3%	0,7%
M (69-75)	Activitats professionals, científiques i tècniques	2.713	3.400	6,1%	8,6%
N (77-82)	Activitats administratives i altres activitats auxiliars	3.570	5.017	8,1%	12,7%
O (84)	Administració pública i defensa; Seguretat Social obligatòria	1.438	1.522	3,2%	3,9%
P (85)	Educació	427	1.304	1,0%	3,3%
Q (86-88)	Activitats sanitàries i de serveis socials	628	2.235	1,4%	5,7%
R (90-93)	Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	1.104	1.058	2,5%	2,7%
S (94-96)	Altres serveis (actius. associatives, reparació efectes personals, serveis personals)	981	1.960	2,2%	5,0%
T (97-99)	Activitats llars com empleadors de personal domèstic i productors bens i serveis	57	135	0,1%	0,3%
U (99)	Activitats d'organitzacions i organismes extraterritorials	-	8	0,0%	0,0%

Font: OTIB a partir de dades del SOIB.

Les deu ocupacions més sol·licitades per les dones en atur de les Illes durant el 2012 pertanyen al sector dels serveis. Les ocupacions que demanden més són venedors de botigues, personal de neteja, personal administratiu i cambrers. En canvi, les dues més sol·licitades pels homes s'inclouen en la construcció: paletes i peons de la construcció. En termes interanuals, destaca la reducció de les demandes masculines en aquestes dues ocupacions (el -0,8 % i el -5,0 %, respectivament). Al mateix temps, totes les ocupacions sol·licitades per dones recollides en la taula augmenten respecte del 2011.

10 ocupacions més sol·licitades per les dones en atur a les Illes Balears (2012)

Ocupacions DONES	Mitjana Atur	Var. 12/11
Venedors de botigues i magatzems	16.819	9,1%
Personal de neteja d'oficines, hotels i altres establiments similars	15.070	7,7%
Empleats administratius sense tasques d'atenció al públic no classificats en altres apartats	10.734	8,8%
Cambrers assalariats	9.340	7,1%
Caixers i taquillers (excepte de banca)	5.933	11,3%
Recepcionistes (excepte d'hotels)	4.809	15,9%
Ajudants de cuina	4.363	14,9%
Cuiners assalariats	4.321	4,8%
Reposadors	3.610	12,6%
Mainaders a llars d'infants o escoles bressol	2.347	10,2%

10 ocupacions més sol·licitades pels homes en atur a les Illes Balears (2012)

Ocupacions HOMES	Mitjana Atur	Var. 12/11
Paletes	11.085	-0,8%
Peons de la construcció d'edificis	8.920	-5,0%
Cambrers assalariats	7.950	8,4%
Peons del transport de mercaderies i descarregadors	7.284	12,1%
Treballadors qualificats en hortes, hivernacles, planters i jardins	6.984	6,9%
Conductors assalariats d'automòbils, taxis i furgonetes	6.520	9,0%
Pintors i empaperadors	3.727	7,2%
Reposadors	3.539	11,1%
Ajudants de cuina	3.460	17,6%
Cuiners assalariats	3.321	4,0%

Finalment, respecte de la durada de la demanda d'atur, destaca que a les Illes és inferior que en el conjunt estatal; és a dir, els aturats de les Balears romanen menys temps en aquesta situació. Pel que fa al sexe, les dones es mantenen en atur durant més temps que els homes de les Balears. Quant a l'atur de llarga durada, el nombre d'aturats ha experimentat un fort increment entre els anys 2005 i 2012 (del 382,5 % els homes i del 235,8 % les dones). Respecte del 2011, en tots els col·lectius analitzats augmenten els aturats que porten en aquesta situació més d'un any.

Durada de la demanda	Illes Balears			
	Homes		Dones	
	Absoluts	%	Absoluts	%
<3 mesos	15.529	34,0%	12.939	30,9%
>3 <=6 mesos	8.499	18,6%	7.529	18,0%
>6 <=9 mesos	5.098	11,1%	4.580	11,0%
>9 <=12 mesos	3.534	7,7%	3.190	7,6%
>12 <=18 mesos	4.730	10,3%	4.351	10,4%
>18 <=24 mesos	2.797	6,1%	2.707	6,5%
>24 mesos	5.543	12,1%	6.520	15,6%
TOTAL	45.728	100,0%	41.816	100,0%

Evolució de les persones en situació d'atur de llarga durada per sexe, edat i nacionalitat a les Illes Balears (2005-2012)

Anys	Total	Sexe		Edat			Nacionalitat		
		Homes	Dones	De 16 a 24 anys	De 25 a 54 anys	55 anys i més	Espanyols	UE	NO UE
2005	7.086	2.851	4.235	714	3.908	2.464	6.726	213	148
2006	6.707	2.543	4.164	597	3.542	2.568	6.333	230	144
2007	6.638	2.435	4.203	530	3.455	2.652	6.232	250	156
2008	7.709	2.862	4.847	763	4.050	2.896	7.148	297	264
2009	13.103	5.983	7.120	2.018	7.442	3.644	11.370	630	1.103
2010	22.331	11.165	11.166	2.846	14.200	5.285	18.209	1.376	2.745
2011	24.596	12.150	12.446	2.322	16.081	6.193	19.901	1.604	3.091
2012	27.975	13.754	14.221	2.751	17.928	7.296	23.122	1.636	3.217

Font: OTIB a partir de dades del SOIB.

Condicions de treball

Observatori del Treball de les Illes Balears

**Govern
de les Illes Balears**

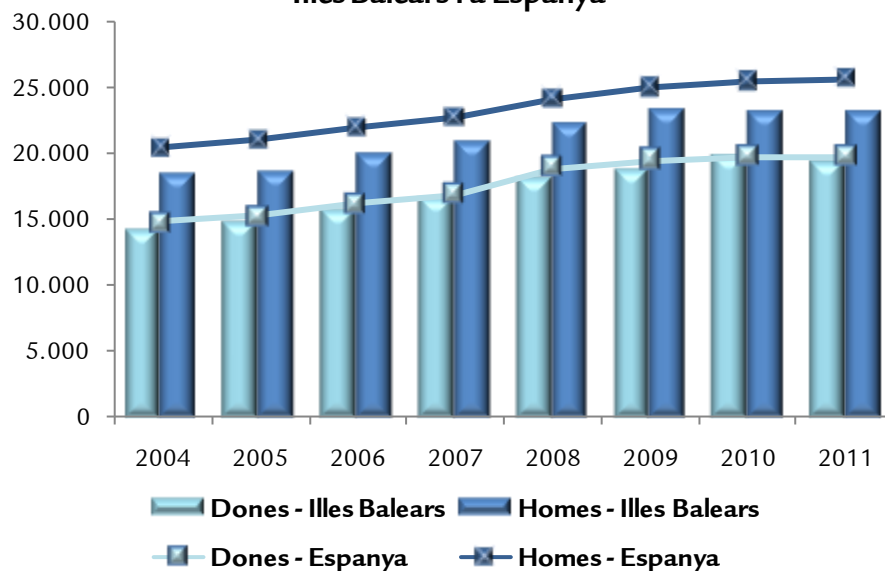
Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

Les darreres dades de l'Enquesta d'estructura salarial fan palesa la diferència salarial existent per raó de gènere. Així, mentre que el salari mitjà a les Illes Balears és de 23.189 euros anuals per als homes, per a les dones és de 19.377 euros anuals. Això representa una diferència anual de 3.811 euros a favor dels homes (un 19,7 % més). Aquest desavantatge per a les dones també s'observa si es compara el salari mitjà de les dones de les Balears amb el del conjunt nacional. Concretament, els guanys de les dones les Illes són 390 euros de mitjana més baixos.

Evolució del salari mitjà anual per treballador i sexe a les Illes Balears i a Espanya (2004-2011)

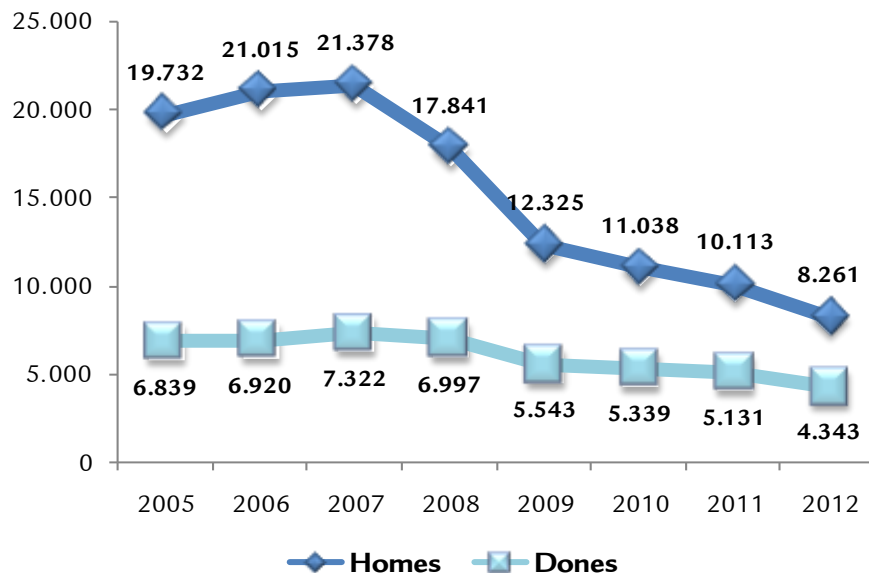
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Dones - Illes Balears	14.290	14.819	15.750	16.627	18.160	18.703	19.812	19.377
Dones - Espanya	14.890	15.295	16.245	16.944	18.911	19.502	19.735	19.768
Homes - Illes Balears	18.396	18.696	20.018	20.847	22.254	23.286	23.213	23.189
Homes - Espanya	20.548	21.094	22.051	22.780	24.203	25.001	25.480	25.668

Evolució del salari mitjà anual per treballador a les Illes Balears i a Espanya

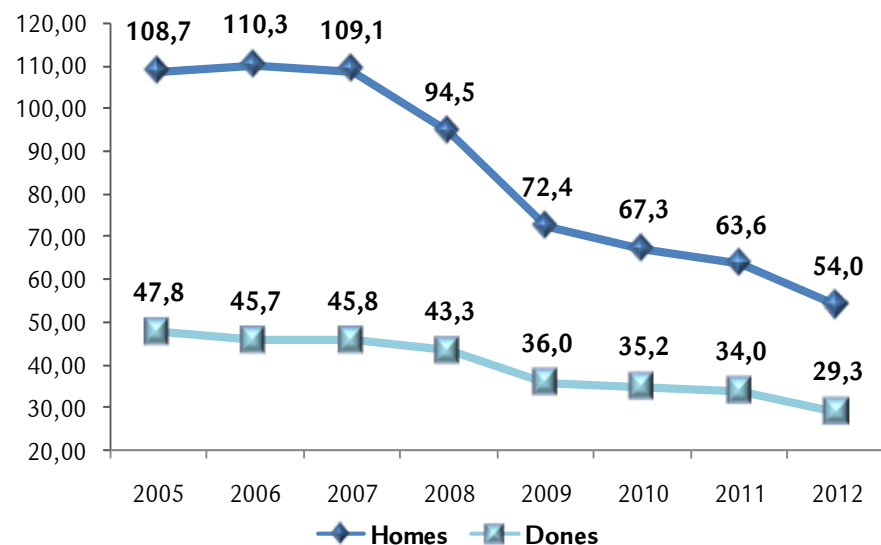

Com a conseqüència de la forta caiguda de l'ocupació experimentada durant els darrers anys, el nombre d'accidents de treball amb baixa també ha disminuït. Així, doncs, l'any 2012 el nombre d'accidents patits per dones de les Illes és de 4.343, un 15,4 % menys que l'any anterior. Entre els homes, el nombre d'accidents pràcticament duplica el de les dones (8.261 accidents) i també experimenta un cert descens (un 18,3 % menys) respecte del 2011. Aquesta tendència a la baixa es fa palesa en l'índex d'incidència, que el 2012 se situa en 29,3 per a les dones i en 54,0 pels homes.

Evolució del nombre d'accidents de treball amb baixa a les Illes Balears

Evolució del l'índex d'incidència dels accidents de treball amb baixa a les Illes Balears

Observatori del Treball de les Illes Balears

<http://observatorideltreball.caib.es>

Observatori del Treball de les Illes Balears

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística